

Міністерство освіти і науки України
Харківський фаховий коледж будівництва, архітектури та дизайну

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

Методичною радою коледжу протокол
засідання

від 25 березня 2024 р. №3

Голова Олена ВОЛОЖИНСЬКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою коледжу
протокол засідання

від 26 березня 2024 р. № 5

Голова Ганна ФИЛИПЕНКО

Наказ від 26.03.2024 р. №29-ОД

ПРОГРАМА

з малюнку

**для вступу до Харківського фахового коледжу
будівництва, архітектури та дизайну**

Розглянуто і схвалено на засіданні
циклової комісії архітектурно-
дизайнерських дисциплін,
протокол від 20.03.2024 №7

Харків 2024

Пояснювальна записка

Основною метою вступного випробування (творчий конкурс) з малюнку є розкриття творчого потенціалу вступника, його просторового бачення, уміння вступника закомпонувати малюнок, передати пропорції його елементів, вміння передати форму та фактуру за допомогою штрихування та домогтися тональної завершеності.

Творче випробування надає можливість перевірити знання вступника, його підготовленості до навчання та зробити відбір вступників для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «фаховий молодший бакалавр» для успішної професійної діяльності майбутнього архітектора.

Програма містить основні вимоги з малюнку та перелік рекомендованої літератури для підготовки.

Наведений перелік питань, які виносяться на вступне випробування, дає можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися на які питання треба звернути увагу при підготовці для творчого вступного випробування.

Завдання творчого конкурсу: виконати лінійно-конструктивний аналітичний малюнок натюрморту з двох геометричних гіпсових фігур з використання світлотіні в заданому просторовому середовищі. Виявити характер, конструкцію та взаємозв'язок основних мас на основі постановки у заданому форматі.

Зображення: тримірне (об'ємно-просторове).

Матеріали та інструменти: папір формату А2, графітні олівці різної твердості, знімаючи графіт засоби (гумки).

Тривалість виконання: 3 астрономічні години.

Вимоги до вступника:

- основні закономірності перспективної побудови;
- правила відтворення пропорцій, конструкцій і об'ємів предметів;
- закони світлотіні та тонових співвідношень;
- виражальні засоби і техніки їх використання;
- володіти технологією роботи на папері твердими і м'якими олівцями, що застосовують у тональному світлотіньовому зображенні володіти характерними особливостями художньо-виразного лінійного малюнка;
- виконувати засобами художньо-лінійного зображення об'ємні форми (куб, шестигранна призма, піраміда тощо);
- володіти загальними відомостями з перспективи;
- передавати скорочення об'ємних фігур відносно лінії горизонту.

Програмні вимоги до виконання малюнку:

I. Основи композиції.

Закономірності композиції, її засади організації елементів в єдину цілісну для сприйняття систему. Масштабність предметів, розташування групи геометричних тіл на малюнку згідно зорового центру та зорової рівноваги.

II. Правила лінійної перспективи при побудові натюрморту.

Відтворення плановості розташування предметів відносно лінії горизонту. Перспективні скорочення та зменшення величини на відстані, відповідно до оптичного сприйняття предметів людським оком. Правильна побудова перспективи усіх предметів відповідно правилам і законам перспективи в залежності від розташування лінії горизонту та єдиного кута зору.

III. Геометричні побудови гіпсових тіл в правильних пропорційних співвідношеннях.

Метод «візірування». Виявлення величини одного з предметів відносно іншого, пропорційних співвідношень ширини та висоти кожного предмету окремо і в порівнянні з величинами інших геометричних тіл натюрморту. Особливості пропорції кожного предмету з урахуванням зорових скорочень в перспективі в залежності від ракурсів.

IV. Лінії побудови на малюнках.

Відображення ліній побудови для утворення «прозорості» предметів. Зображення осьових ліній та невидимих ліній побудови.

V. Поняття тону та тональності на малюнках.

Світлотіньові градації на геометричних тілах відносно джерела світла, розподіл світла і тіні на грановитих геометричних тілах та тілах обертанья.

Поняття особистої та падаючої тіні. Правильне розташування світлотіні на предметах в залежності від особливості їх геометрії та об'ємів. Відображення тональної ступеневості і рівня контрасту відповідно до закону світлотіні. Загальна узгодженість розподілу світлотіні відповідно до джерела світла.

VI. Використання правил повітряної перспективи при виконанні натюрморту.

Виявлення гіпсової фактури предметів та тональної плановості за допомогою тонального відпрацювання фону. Нарощування тональної насиченості фону з прийомами світлотіньових нюансів.

VII. Техніка штриховки при виконанні малюнка олівцем.

Культура подачі малюнка за допомогою техніки штригування. Вимоги до контурних ліній при виконанні малюнку. Якість штриху та контурних ліній.

Екзаменаційне завдання

Світлотіньовий рисунок групи предметів з геометричних тіл (куб, шестигранна призма, піраміда тощо). Композиційне розміщення групи предметів на листі паперу. Просторова побудова форми. Вираження основ лінійної перспективи. Пропорційні відношення. Основні елементи освітлення і закономірність його розподілу.

Результат вступного випробування

Протягом вступного випробування виконується комплексне завдання результатом якого повинна бути завершена робота.

Список рекомендованих джерел

1. Антонович Є.А., Шпільчак В.А. Малюнок і живопис: Методичні рекомендації. - К., 1990.
2. Бучинський С.Л. Основи грамоти образотворчого мистецтва. - К., 1981.
3. Кириченко М.А. Основно бразотворчої грамоти. - К. Вища школа, 2003. -248 с.
4. Михайленко В.Є. Основи композиції. - К.: Каравела, 2004. - 304 с.